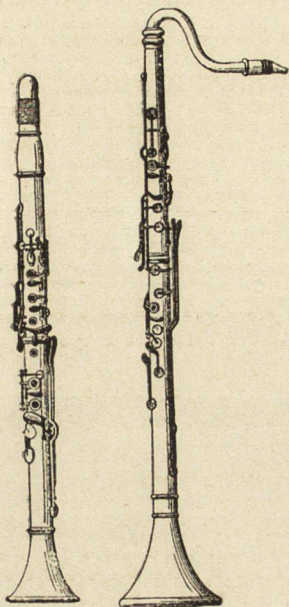

blasen, на който се получава не октава, а дуодесима. За получаване на пълна хроматическа гама сж нуждни 18 тонови дупки, отъ които 13 сж снабдени съ клапи. Изнамирането на К. съ 13 клапи се припис-

Кларинетъ Басъ-кларинетъ

ва на виртуоза Иванъ Мюлеръ (1811). Чрезъ пренасянето на Бьомъ—флейтовия механизъмъ на К-та, става възможно чистото свирене въ всички гами, но въпрѣки това, този видъ К. не можа да си пробие пътъ. Има два вида К-ти — голѣми и малки. Къмъ първитъ принадлежатъ: Кларинети въ: С, В и А, а къмъ вторитъ въ As, F, Es и D (високи сопранови и алтови кларинети). Обемътъ на К-та е надъ $3\frac{1}{2}$ октави. Голѣмитъ К-ти въ С, В и А намиратъ употреба въ оркестъра, до като малкитъ сж въ употреба само въ военнитъ музики, дето тѣзи въ

Es, As и F замѣстватъ цигулкитъ. Една друга разновидностъ на К. е **басъ-кларинета**, който стои една октава по-ниско отъ В К., и чете въ цигулковъ или басовъ ключъ. К-тътъ има 4 регистра: **низъкъ**, имащъ суровъ, мистиченъ характеръ; **шалюмовъ** (отъ e!—b!); **срѣденъ**, съ благороденъ и блѣскавъ характеръ на тона, и **високъ** — съ остъръ и свѣтълъ тонъ. На К-та се отдаватъ, както бързи пасажии и фигури, тѣй и кантиленни мѣста, които придобиватъ у него твърде голѣма изразителностъ, поради което намира мѣсто и въ камерната музика; а въ съвремения симфонически оркестъръ той играе една важна роля, като често му се възлагатъ и солови мѣста. Въ оркестъра, К-тътъ се въвежда между 1749 и 1760. Рамо поставя въ оркестра на „Зороастра“ и „Акантъ и Цефисъ“ два К-та презъ 1749 и 1751. Въ Парижкитъ „Консервъ-спиритуелъ“ — К. прозвучава презъ 1754 въ симфониитъ на Ружи, Щамицъ и Шенкеръ. Щамицъ го въвежда въ Манхаймъ презъ 1758. Отначало партиитъ на К-та сж били сжщитъ на обоя, даже въ партитуритъ отъ това време е било писано: „обои или кларинети“, или сж писали за К. само въ високитъ обоеви регистри.

Кларино, ит. clarino — старото име на единъ високъ тромпетъ, съ права трѣба, дълга 60 сант., съ тѣсенъ мундшукъ като на тромба, (в. Клеронъ). Строятъ му е въ D; инструментътъ е познатъ намъ отъ Хенделъ и Бахъ.

Класически — се наричатъ въ музиката—майстори и творения, принадлежащи на единъ исторически периодъ, който включва въ себе си втората половина на XVIII и първата четвъртъ на XIX в., въ който се създава единъ музикален стилъ, чийто изразни срѣдства—ритъмъ, мелодия и хармония, иматъ еднакво значение, и въ който се установяватъ музикалнитъ форми—върху принципа на правилността и симетрията. Хайднъ, Моцартъ и Бетховенъ сж голѣмитъ представители на класиката. „Ново-класици“

